

Informacija
o Bazi podataka o javnim nabavkama za korisnike budžeta u Kantonu Sarajevo

Na osnovu Odluke Vlade Kantona Sarajevo o Bazi podataka o javnim nabavkama za korisnike budžeta u Kantonu Sarajevo broj: 02-05-33274-10/16 od 01.12.2016. godine (Odluka), prema članu 6. Zavod za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo (ZIS) je ozbiljno, studiozno i svim svojim resursima nastavio aktivnosti na uspostavljanju i realizaciji projekta Baze podataka o javnim nabavkama čiji je inicijator Tim Vlade Kantona Sarajevo za borbu protiv korupcije (TBPK).

Odluka

1. Ovakvom Odlukom Vlada doprinosi boljoj transparentnosti utroška budžetskih sredstava, a obavezujući organizacije na nivou Kantona da ispunjavaju svoju obavezu, građanima i firmama daju na uvid pregled troškova, te se Odluka svakako treba podržati što ZIS radi kroz izradu sistema.
2. Odluka ima formalnih nedostataka, što se navodi kako bi se ispravili pri sljedećoj pripremi ili izmjeni, a kako bi se izbjegle formalne primjedbe i nedoumice:
  - naslov u kojem se navodi “za korisnike budžeta” što nije u skladu sa članom 1.
  - u članu 3. se bez potrebe ponavljaju Tim za borbu protiv korupcije i Ured za kvalitet, iako se podaci u Bazi objedinjuju automatski ili unosom a ne po nekim zahtjevima;
  - navodi se da su podaci dostupni na stranici Vlade <http://vlada.ks.gov.ba> ali oni su u stvari na posebnoj stranici Portal javnih nabavki KS <http://javnenabavke.ks.gov.ba/> ili skraćeno <http://jn.ks.gov.ba>;
  - nije definisan nadzor nad prijavom u sistem, primjenom i unosom, kako i kada se provodi.

Sistem

3. ZIS je u toku 2015. g. napravio sistem unosa javnih nabavki na stranicama kantonalnih organa koje pravi. Ovo je bio jednostavniji sistem za podatke koji se objavljuju na stranicama organa u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH (ZJN).
4. Postupajući po iskazanom opredjeljenju i Zaključku Vlade od 09.03.2016., ZIS je predložio tehnički složen sistem razmjene podataka, ali koji olakšava poštovanje i Odluke i ZJN kroz smanjenje potrebnog unosa.

Ovo je bilo moguće radi dostignutog nivoa stručnosti u razvoju stranica, izgrađivanog u prethodnim godinama, pri čemu se koristi svjetski priznat sistem *Drupal*, te otvorene tehnologije *JSON* i *frame*. Za ovaj sistema ne postoje troškovi licenci a podaci su otvoreni a ne zaključani.

5. ZIS je u toku 2016. g. napravio novi sistem po predloženom sistemu i onome što je kasnije postala Odluka. U prilogu je grafička shema unosa koja pojašnjava ovaj sistem.

Kantonalna ministarstva, kao i ostale kantonalne organizacije kojima je internet stranicu napravio ZIS, unose javne nabavke direktno na svojoj stranici. Kantonalne službe koje nemaju svoju stranicu nabavke unose na stranici Intraneta Kantona. Kao i za druge podatke, procedura je tehnički jednostavna i nabavke trebaju unositi osobe koje rade na njima.

Ostale javne ustanove, javna preduzeća, fondovi i druge kantonalne organizacije imaju na raspolaganju tri načina unosa javnih nabavki, od kojih biraju onaj koji im odgovara:

- A. unos nabavki direktno na svojoj stranici, te priprema datoteke sa potrebnim podacima koja će se automatski uvesti; ovo je najbolja opcija kada organizacija ima prikladan sistem za izradu stranice; potrebna je veća izmjena stranice organizacije;
- B. ručni unos nabavke samo na stranici <http://javnenabavke.ks.gov.ba/>, a potom automatski prikaz na svojoj stranici; u ovom slučaju se izbjegava dupli unos, a rješenje se može realizovati i na najjednostavnijim stranicama; potrebna je manja izmjena stranice organizacije;
- C. unos nabavki direktno na svojoj stranici i ponovo na stranici <http://javnenabavke.ks.gov.ba/>; ovo je najlošija varijanta radi duplog unosa i nije preporučena.

6. Prvobitno je bilo predviđeno da su podaci na stranici Vlade <http://vlada.ks.gov.ba> odnosno na <http://vlada.ks.gov.ba/nabavke/pretraga> ali oni se razvojem projekta i usložnjavanjem softvera u konačnici objedinjuju na posebnoj stranici, Portalu javnih nabavki KS <http://jn.ks.gov.ba>.

7. Na inicijativu korisnika odnosno kroz povratnu informaciju je došlo do unapređenja projekata.

Najznačajnija izmjena je u 2017. g. da se Osnovni elementi ugovora iz unešenih podataka odnosno polja u fazi “Ugovaranje i realizacija” generiraju automatski za svaki ugovor pojedinačno, a izlazni dokument za odabranu godinu se objavljuje na stranici organa <http://ABC.ks.gov.ba/nabavke/osnovni-elementi-ugovora> odnosno preuzima na stranicu vanjsku organizacije po dogovoru. Sličan izvještaj gdje se može birati organizacija se nalazi na <http://jn.ks.gov.ba/osnovni-elementi-ugovora>.

Na ovaj način se primjenjuje “Uputstvo o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora”, odnosno formira obrazac realizacije ugovora bez potrebe za ručnom pripremom posebnih dokumenata. Početni povećani unos podataka je nadoknađen automatskom izradom izvještaja kroz sistem.

8. Direktor ZIS je 24.01.2016. donio Korisničko uputstvo za unos podataka u Bazu podataka o javnim nabavkama. Do donošenja ovog uputstva je riješeno niz tehničkih pitanja, te je njegovim donošenjem utvrđena tehnička definicija sistema, iako se i dalje radi na njegovoj primjeni i manjim ispravkama, što ne utiče na mogućnost unosa.

9. ZIS donosi i Tehničko uputstvo odnosno Uputstvo za formiranje JSON dokumenta za razmjenu podataka javnih nabavki. Svrha uputstva je dostavljanje podataka o javnim nabavkama u elektronskom obliku iz vanjskih organizacija koje se opredijele za način unosa A.

10. Navedena Uputstva su u prilogu ove Informacije, a uvijek su ažurna i dostupna na Portalu JN <http://jn.ks.gov.ba/uputstvo> i svim kantonalnim stranicama na <http://ABC.ks.gov.ba/nabavke/uputstvo>.

11. U namjeri da korisnicima olakša prelazak na složeniji sistem, te uočavanje greški, ZIS je napravio izvještaj za neažurne nabavke, te pregled unešenih priloga po fazama nabavke.

12. Kao dopuna projekat postavljena je elektronska tabela za jedinstveno prikazivanje plana nabavki u skladu sa formom ZJN.

13. U projektu u ZIS su učestvovali sljedeće osobe, koje su omogućile realizaciju projekta:

- Timur Gadžo, direktor - kao voditelj projekta i arhitekta sistema
- Ezudin Kurtović, pomoćnik direktora - kao projektant sistema i CSS programer
- Denisa Duraković, viši stručni saradnik – programer softvera - kao glavni programer za cjelokupni sistem nabavki i razmjene podataka
- Igor Martinović, viši samostalni referent - administrator internet i intranet stranica - kao programer za automatsku pripremu izvještaja
- Nermina Kurtović, viši referent za dokumentiranje - za unos i korisničko testiranje i pripremu uputstva
- te još 3 osobe na tehničkom testiranju (Šefika Mehić i Zineta Olovčić, viši referenti – programeri softvera) i pripremi pojedinačnih tehničkih rješenja (vanjski saradnik na ugovoru o djelu).

Provođenje

14. Odmah nakon usvajanja Uredbe, 02.12.2016. na stranici Vlade je istaknuto dugme “Pretraga javnih nabavki”, koje je upućivalo na a <http://vlada.ks.gov.ba/nabavke/pretraga>. Dana 30.01.2017. dugme je promijenjeno da upućuje na Portal javnih nabavki KS <http://jn.ks.gov.ba>. Obzirom na znatan broj posjeta stranice Vlade, na ovaj način se osigurava vidljivost i otvorenost projekta.
15. ZIS nije zadužena za nadzor provođenja Odluke, ali se može primijetiti nedovoljan odziv za uključenje i, posebno potpuno, unošenje podataka. Iako je Odluka Vlade donešena u 12.2016., a Korisničko uputstvo u 01.2017., sistem unosa je dostupan od radnje, već od 07.2015. po ZJN, a u ovom obliku sa detaljnim unosom po iskazanoj namjeri Vlade kroz Zaključke od 07.2016.

ZIS osigurava da elektronska kopija predmeta o povezivanju iz sistema ide na resorno ministarstvo, što omogućava praćenje ko se prijavio i kome je prijava obrađena.

Organizacije koje su povezane u sistem se uvijek mogu vidjeti na <http://jn.ks.gov.ba>.

Prijedlog je da se saradnja osigura preko resornih ministarstava, te putem konferencije o javnim nabavkama u KS, na kojoj će se predstaviti sistem, te omogućiti razmjena iskustava.

Svakako, prvo trebaju početi unositi sama ministarstva i službe koje ne unose podatke.

16. Direktor ZIS je iznio inicijativu prema TBPK da se ustanovi procedura šta može uraditi neko, bilo koji građanin ili firma, ako uoči nabavku koja nije opravdana ili sa spornom ili pogrešnom specifikacijom, kome se i kako obraća.
17. Još jedan način provjere koji je održiv je da resorna ministarstva najmanje u sklopu procedure davanja mišljenja na godišnji izvještaj o radu kantonalne organizacije za koju su nadležni, odnosno Ministarstvo finansija KS, u sklopu procedure davanja mišljenja na godišnji finansijski izvještaj svih organa, uporede unose i sumarne iznose nabavki po pretrazi za predmetnu godinu sa onim koji su u u Budžetu i izvještaju za taj organ.

Održivost

18. Sistem javnih nabavki i velika količina podataka je jedan od razloga potrebe hitne nabavke servera, koji jeste planiran u 2017. ali je u dodjeli budžeta za ZIS umanjeno, pored ostalog, i na nabavci opreme sa 30.000 na 20.000 KM, te se planirani server ne može kupiti, da se ne pominju druge nabavke. Sličan je SSZP nabavila za KUIP za 24.871 KM. Stoga je u Zaključku predloženo da se za ZIS osiguraju potrebna sredstva.
19. Baza javnih nabavki je jedna od 30 aplikacija za druge organe, iako jedna od najsloženijih, pored 30 aplikacije za statistiku. Sve ovo što radi na 7 (8) fizičkih servera i 32 virtuelna je ugroženo od odlaska sistem inženjera, te je ponovni prijem sistema inženjera i hitan i svaki dan sve bitniji, jer se sistem usložnjava a problemi u tom segmentu ne rješavaju, dok o razvoju nema govora.
20. ZIS ostaje otvoren za saradnju i unapređenje ovog i drugih sistema u okviru svojih resursa.

Broj: 26-05-35/17
30.01.2017. godine, Sarajevo

D I R E K T O R

Timur Gadžo dipl.ing.el.